

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. Alia quædam de Physicâ & morali causalitate Sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

successivè, & antequam postrema proferantur, priora jam desierunt, unde ad summum ultima syllaba producere eo modo potest gratiam, non totum Sacramentum.

XII.
Sacramentum Matrimonii potest physicè producere gratiam.

Adde tamen, nullam apparere repugnantiam quo minùs per Sacramentum Matrimonii possit gratia physicè produci. Ratio est, quia non requirit essentialiter verba ore prolata sicut requirunt cetera Sacramenta, sed sufficit consensus contrahentium quovis modo expressus, cum ergo possit scripto consensus exprimi, & verba in inscriptione, licet formentur successivè, postea tamen maneat simul omnia, non est cur elevari à Deo non possint ad gratiam producendam, sicut elevari possent ad alium quemvis effectum.

XIII.
Non obstat physica Sacramentorum pradi-cti, quòd nihil operari possit in distans.

Aliqui inde probant Sacramenta non posse physicè producere gratiam, quia subjectum, in quo est producenda gratia, sæpè est distans, nihil autem agere potest in distans, antecedens constat in absolutione. Hoc tamen argumentum non est efficax, licet enim res connaturaliter agere non possit in distans, sic tamen supernaturaliter, ut communis habet sententia.

XIV.
Quando Sacramenta per ultimam sui syllabam producunt gratiam.

Secundò: Alii hanc sententiam de efficientià physicà Sacramentorum impugnant, quòd non appareat quando Sacramentum etiam per ultimam sui particulam vel syllabam causare possit. Sed ad hoc respondere possunt adversarii, eo tempore Sacramenta producere gratiam physicè, quo alii asserunt producere moraliter, eo scilicet instanti vel tempore, quo verum est dicere, jam Sacramentum esse, de quo plura postea.

SECTIO SECUNDA.

Alia quedam de Physicà & Morali causalitate Sacramentorum.

I.
Quamvis Sacramenta possent physicè producere gratiam, non est tamen cur ea hoc modo operari dicamus.

QUINTA conclusio: Licet Sacramenta physicè producere possent gratiam, non tamen est cur hoc modo illa operari dicamus: ita opinantur recentiores multi, qui potentiam obedientialem, & in aliis rebus, & in Sacramentis admittunt. Ratio est primò, quia cum nulla sit urgens necessitas vel à ratione, vel auctoritate ducta, ut postea videbimus, concursum hunc physicum in Sacramentis astruendi, cumque aliunde difficilis sit, non est cur eum de facto hic intercedere quis asserat, nec enim res fidei sine urgente aliquà necessitate debemus difficiliore reddere, sed capti quam possumus facillimas, ut & à rudibus & infidelibus commodius queant intelligi.

II.
Causalitas physica Sacramentorum respectu gratia est superflua.

Secundò probatur: Causalitas physica gratia in Sacramentis est superflua, ergo non astruenda: Antecedens probatur, in Sacramentis semper reperitur concursus moralis sufficiens ad infallibiliter movendum Deum ad gratiam eorum intuitu producendum, ut fatentur adversarii, ergo superflua est omnis concursus physicus: quòd verò semper sit concursus moralis sufficiens, probatur, sunt enim Sacramenta signa quedam, ad quorum positionem obligavit se Deus ad gratiam suscipienti infallibiliter conferendam, ergo non est cur alium iis concursum assignemus.

III.
Obje. cau- salitas phy-

Dices, spectare ad dignitatem & perfectio- nem nostrorum Sacramentorum, ut non moraliter tantum, sed etiam physicè gratiam confe-

rant. Respondetur: Ex eo quòd possint gratiam physicè producere, sufficienter salvari illorum perfectionem, perfectio enim arguitur ex vi & potentia aliquid producendi, non ex facto; si enim res quapiam possit aliquid præstare, non est minùs perfecta quòd illud non præstet, effect tamen si non possit. Sic in tractatu de Incarnatione diximus cum communi Theologorum, nihil detrahi valori & perfectioni operum Christi, quod de facto non meruerint in actu secundo multa præmia, ad quæ in actu primo erant sufficientia, arguisset tamen in iis imperfectionem, si mereri præmia illa non potuissent. Si quis verò velit argui aliquam etiam perfectionem ex actuali collatione gratia, sufficienter hæc salvatur in causatione morali: sicut non derogat passioni Christi quòd non fuerit causa physica nostræ justificationis, sed solum causa moralis.

Probatur tertio: Voces illæ ac syllabæ in Sacramento causant gratiam ut significativæ, ergo moraliter, antecedens constat, voces enim in Sacramentis causant ut signa sunt, ergo ut significativæ: unde si mutaretur consensu publico, ut fieri potest, significatio horum verborum, *Ego te baptizo*, &c. quantumcumque simul cum absolutione proferrentur, etiam cum intentione faciendi quod facit Ecclesia, non magis producerent effectum sacramentalem, quam si quis diceret, *paries est albus*: Consequenter itaque probatur, significatio verborum non est quid physicum, ergo non potest operari physicè, ergo non potest movere Deum tanquam causa physica, seu ut conjungat cum eà concursum, unde verbum ut verbum, seu ut vox significativa est, non potest elevari ad agendum physicè.

Quartò probatur: Concilium Tridentinum sess. 6. cap. 6. ait causam efficientem justificationis nostræ esse solum Deum, causam verò meritariam esse Christum, tandem instrumentum esse Baptismum, qui peculiari modo est instrumentum Christi, Baptismum enim tanquam medium ad merita sua nobis applicanda instituit. Cum ergo juxta Concilium Baptismus sit instrumentum causæ moralis, nempe Christi, innuit ipsum etiam instrumentum esse causam solum moralem.

SECTIO TERTIA.

Argumenta pro Physicà causalitate Sacramentorum.

OBJICITUR primò Sanctus Thomas, quem acriter contendunt adversarii asserere Sacramenta physicè producere gratiam. Sed sectione sequente ostendetur Sanctum Doctorem solum admittere influxum eorum moralem, non physicum.

Objicitur secundò: Explicari non posse hunc concursum moralem, quem affirmamus inesse Sacramentis ad causandum gratiam: nec enim impetratoriè hoc faciunt, ut vult Vasquez, & alii, sæpè etenim causant gratiam in suscipiente, quando sunt opera mala, ut dum quis puerum baptizat simoniacè, illa ergo actio nihil mereri potest, cum sit prava, & non præmio, sed poenâ digna. Huic etiam objectioni satisfiet sectione sequente, ubi declarabitur in quo concursus hic moralis consistat.

Objicies

Gratia est de dignitate Sacramentorum.

IV. Verba Sacramentalia causant gratiam ut sunt significativa, ergo moraliter.

V. Hic concursus moralis traditur à Concilio Tridentino.

I. Frustra pro concursu physico Sacramentorum objicitur S. The- mas.

II. Dices: Explicari non posse hunc concursum moralem.